

FFS 1999:4

Utkom från trycket 1999-06-15

Försvarmaktens föreskrifter om flaggning;

beslutade den 7 juni 1999

Försvarmakten föreskriver med stöd av 2 § förordningen (1994:657) om användning av tretungad flagga följande.

Inledande bestämmelser

1 § Föreskrifterna i denna författning gäller för Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Förvarshögskolan, Försvarets radioanstalt och Statens försvarshistoriska museer utom såvitt avser föreskrifterna i 3, 6, 19, 20 och 25 - 38 §§ som endast gäller för Försvarmakten.

2 § Med flagga förstås i dessa föreskrifter flaggduk som hissas på flaggstång eller mast.

3 § Chef för förband eller skola (motsv.) skall i lokala bestämmelser ange vilken flaggstorlek som skall gälla vid vissa angivna tillfällen. Hänsyn skall därvid tas till flaggstångens längd. Den största flaggstorleken skall användas på allmänna flaggdagar samt i samband med officiella besök, såvida inte väderförhållandena hindrar detta.

Förande av örlogsflagga

Användning

4 § Örlogsflagga skall föras på flaggstång på eller invid kanslihus inom ett förbands eller skolas (motsv.) område samt på eller invid huvudbyggnad för myndighet enligt 1 §.

Inom kasernområde (motsv.) får örlogsflagga endast föras på ett ställe.

Örlogsflagga skall föras på flaggspel ombord på rustat örlogsfartyg. På sådant fartyg skall även en mindre örlogsflagga, örlogsgös, föras på gösstake i förstäven när fartyget är förtöjt eller till ankars. Örlogsgös får dock inte föras på ubåt eller vissa trängfartyg.

Vad som i denna författning föreskrivs om örlogsflagga skall i tillämpliga delar även gälla örlogsgös.

5 § Örlogsflagga får inte föras på försvarsanläggningar om sekretessbelagda uppgifter därigenom kan röjas.

Särskilda föreskrifter om användning inom Försvarsmakten

6 § Örlogsflagga skall utöver vad som anges i 4 § föras

- på eller invid stabsbyggnad som tillhör en enhet som ligger inom eller förfogar över lokaler inom en annan enhets kasernområde,
- vid tillfällig förläggningsplats som står under militärt befäl,
- vid salutbatteri,
- på marinens båtar,
- på bilar vid officiella besök.

Tider för örlogsflaggas hissande och nedhalande

7 § Vid högsta beredskap skall örlogsflagga vara hissad hela dygnet.

8 § Örlogsflagga som förs på fartyg under gång skall vara hissad hela dygnet. Detta gäller dock inte ubåt i undervattensläge. Ubåt skall ha nationalitetsmärke på tornet.

9 § När förhållanden som anges i 7 eller 8 §§ inte föreligger, skall örlogsflagga hissas och halas ned enligt följande.

Under tiden den 1 mars till och med den 31 oktober skall flaggan hissas klockan 08.00 och halas ned vid solens nedgång, dock senast klockan 21.00.

Under tiden den 1 november till och med den sista dagen i februari skall flaggan hissas klockan 09.00 och halas ned vid solens nedgång.

Norr om polcirkeln skall, under den period då solen inte visar sig över horisonten, flaggan hissas klockan 09.00 och halas ned klockan 12.00.

10 § Örlogsflagga får, efter tillstånd av överbefälhavaren eller den han bestämmer, vara hissad efter solens nedgång. Flaggan skall då vara belyst av strålkastare.

Handhavande av örlogsflagga

11 § Örlogsflagga får inte beröra marken eller annat underlag utom då den används som bårtäcke vid militärbegravning.

12 § Smutsig, urblekt eller trasig örlogsflagga får inte användas.

13 § När en örlogsflagga har använts som bårtäcke eller när den blivit så sliten eller fransig att den inte kan repareras, skall den kasseras. Kasserad flagga skall brännas under värdiga former. Örlogsflagga som använts som bårtäcke får dock överlämnas till anhörig.

14 § Örlogsflagga skall hissas och halas ned i jämn och långsam takt. Flagglinans parter skall vara sträckta. Flaggan skall vara samlad tills den hissas och genast hopsamlas vid nedhalande.

15 § När paradmarsch blåses eller spelas skall hastigheten på hissandet och nedhalandet anpassas till marschen så att örlogsflaggan är i topp respektive nedhalad då paradmarschen är slut.

16 § Hissad örlogsflagga skall vara väl i topp och flagglinan sträckt och fäst. Överskjutande del av flagglinan skall fästas upp. Flaggan skall hänga fritt.

17 § Skifte av örlogsflagga på en flaggstång som har två flagglinor skall utföras genom att en ny örlogsflagga hissas i topp, varefter den tidigare örlogsflaggan halas ned.

Hälsning

18 § På örlogsfartyg och båt som för örlogsflagga får hälsning med örlogsflaggan utföras endast som svar på hälsning från handelsfartyg och båtar eller från flagga i land. Härvid skall flaggan sakta halas ned och därefter hissas direkt i topp.

På båt som för örlogsflagga får som svar på hälsning från handelsfartyg och båtar eller från flagga i land, i stället för hälsning med örlogsflagga enligt vad som

föreskrivs i första stycket, flaggspelet fällas till vågrätt läge och därefter resas till lodrätt läge innan det åter sätts på avsedd plats.

Särskilda föreskrifter om hälsning inom Försvarmakten

19 § När en örlogsflagga hissas eller halas ned skall militär personal som tjänstgör i Försvarmakten och som bär uniform, om vederbörande kan se flaggan, göra halt och front mot denna samt göra hälsning under den tid flaggan hissas eller halas ned. Trupp skall verkställa hälsning på stället med front mot flaggan. Beväpnad trupp skall, om verksamheten så medger, skyldra gevär.

Militära fordon skall stannas, om trafikförhållandena så medger.

Blottad fana skall föras till givakt och personal med sabel skall göra stor salut.

20 § Hälsning på örlogsflagga ombord skall utföras av militär personal som tjänstgör i Försvarmakten och som bär uniform och som går ombord på eller lämnar ett rustat örlogsfartyg över landgång eller fallrep. Hälsning skall utföras vid passage av relingen. Om flaggan inte är hissad görs hälsning mot den plats där den brukar föras.

Flaggning på halv stång

21 § När konungen, drottningen eller tronföljaren har avlidit skall örlogsflagga i land samt örlogsflagga på fartyg som är förtöjt eller till ankars föras på halv stång från och med den tidpunkt när dödsfallet tillkännagetts officiellt fram till den tidpunkt när begravningen har avslutats, om inte överbefälhavaren, eller den han bestämmer, beslutat annorlunda. Så snart begravningsakten är avslutad skall flaggan hissas i topp.

När någon annan person inom konungahuset har avlidit skall örlogsflagga i land samt örlogsflagga på fartyg som är förtöjt eller till ankars föras på halv stång den dag dödsfallet tillkännages officiellt samt den dag begravningen äger rum fram till den tidpunkt när begravningen har avslutats. Så snart begravningsakten är avslutad skall flaggan hissas i topp.

Utlyses landssorg eller har andra dödsfall av nationell betydelse inträffat skall örlogsflagga föras på halv stång mellan de tidpunkter som meddelas av överbefälhavaren eller den han bestämmer.

22 § På örlogsfartyg under gång skall örlogsflagga föras på halv stång endast vid en ceremoni i anslutning till ett dödsfall eller vid transport av en avlidens stoft.

23 § Örlogsflagga skall föras på halv stång enligt vad som föreskrivs i 21 och 22 §§ även om det är en allmän flaggdag.

24 § Örlogsflagga som skall föras på halv stång skall först hissas i topp och därefter halas ned en tredjedel av stångens (motsv.) höjd. På fasadstång skall örlogsflagga halas ned till mitten. När örlogsflagga på halv stång skall halas ned, skall den först hissas i topp.

Särskilda föreskrifter om flaggning på halv stång inom Försvarsmakten

25 § Örlogsflagga i land samt örlogsflagga på fartyg som är förtöjt eller till ankars skall föras på halv stång i samband med dödsfall inom förbandet eller skolan (motsv.) och i övrigt enligt vad chefen för förbandet eller skolan (motsv.) bestämmer. Flaggan skall föras på halv stång den dag dödsfallet inträffar, dock inte förrän de närmast anhöriga har underrättats, och den dag begravningen äger rum. Så snart begravningsakten är avslutad skall flaggan hissas i topp.

Örlogsflagga skall föras på halv stång även om det är en allmän flaggdag.

Rätt för förband att föra örlogsflagga i utlandet

26 § Svenska förband som befinner sig utomlands får, efter medgivande av överbefälhavaren eller den han bestämmer samt i samråd med den mottagande staten och vid internationell tjänst i förekommande fall även berörd internationell organisation, föra örlogsflagga. Flaggan skall föras enligt vad som gäller i Sverige eller i enlighet med lokala bestämmelser efter beslut av den svenske officer som har högst tjänsteställning i området.

Övrig flaggning

Tvärskuren flagga

27 § Tvärskuren flagga skall föras på en annan flaggstång än den där örlogsflagga förs, inom eller i anslutning till ett militärt område. Finns sådan flaggstång skall tvärskuren flagga föras på allmänna flaggdagar, högtidsdagar och besöksdagar samt i övrigt enligt förbands- eller skolchefs (motsv.) bestämmande.

Tider för tvärskuren flaggas hissande och nedhalande

28 § Vad som i 8 och 9 §§ föreskrivs om tider för örlogsflaggas hissande och nedhalande skall även gälla i fråga om tvärskuren flagga som förs på båt eller fartyg som disponeras av Försvarsmakten.

Vad som i 9 och 10 §§ föreskrivs om tider för örlogsflaggas hissande och nedhalande och om belysning skall även gälla i fråga om tvärskuren flagga som förs i land.

Handhavande av och hälsning på tvärskuren flagga

29 § Vad som i 11-17 §§ föreskrivs om handhavande av örlogsflagga skall även gälla i fråga om tvärskuren flagga.

Militär personal som tjänstgör i Försvarsmakten och som bär uniform skall, på sätt som föreskrivs i 19 §, hälsa på tvärskuren flagga som hissas eller halas ned vid ceremoniella tillfällen.

Tvärskuren flagga utomlands

30 § Svensk militär enhet som deltar som representant för Försvarsmakten vid utställning, uppvisning eller liknande i utlandet får, efter medgivande av den mottagande staten, föra tvärskuren flagga. Flaggan skall föras enligt vad som gäller i Sverige eller, efter överenskommelse med den på platsen ansvarige, i enlighet med lokala bestämmelser.

Flaggvimpel

31 § Med flaggvimpel avses i dessa föreskrifter en flaggduk i form av ett långt band som smalnar av till en spets och hissas på flaggstång eller mast. Blågul flaggvimpel får inte ha gult kors. Flaggvimpeln skall föras med det blåa fältet uppåt. Flaggvimpelns längd skall vara en tredjedel av stångens höjd. En flaggvimpel får inte ersätta en örlogsflagga.

32 § En flaggvimpel får föras på en annan flaggstång än den där örlogsflagga förs, inom eller i anslutning till ett militärt område, om tvärskuren flagga inte är hissad. En flaggvimpel får inte föras på en flaggstång i omedelbar närhet av en stång med örlogsflagga. En flaggvimpel får vara hissad även efter solens nedgång.

Utländsk nationsflagga och internationell flagga

33 § Utländsk nationsflagga eller internationell flagga får föras på flaggstång inom eller i anslutning till ett militärt område när förband eller skola (motsv.) har officiellt utländskt besök eller besök från en internationell organisation.

Vid flaggning inom eller i anslutning till ett kasernområde eller en stabsbyggnad skall svensk flagga inta främsta platsen. Vid ojämnt antal flaggstänger skall svensk flagga föras i mitten. Om flaggstängerna är av jämnt antal skall svensk flagga föras på den flaggstång som står till höger av de båda stängerna i mitten, om man står vänd i samma riktning som paradriktningen.

34 § Utländska nationsflaggor och internationella flaggor skall placeras utgående från landets respektive organisationens namn på franska språket. I samband med övningar inom ramen för Partnerskap för fred och motsvarande övningar får dock placering ske utgående från namnet på engelska språket enligt NATO-standard.

Flaggorna skall placeras i bokstavsordning, på franska respektive engelska språket, från hedersplatsen och utåt, varannan till höger och varannan till vänster, om man står vänd i samma riktning som paradriktningen. Utländska nationsflaggor skall placeras före internationella flaggor.

På överblivna flaggstänger skall svensk tvärskuren flagga föras.

35 § Utländsk nationsflagga eller internationell flagga får inte föras på halv stång om inte medgivande har lämnats av en officiell representant för vederbörande nation respektive organisation.

36 § Militär personal som tjänstgör i Försvarsmakten och som bär uniform skall hälsa på utländsk nationsflagga och internationell flagga enligt vad som föreskrivs om hälsning på örlogsflagga i 19 och 20 §§.

Annan officiell flagga

37 § Om en flagga som har godkänts av överbefälhavaren eller den han bestämmer, såsom förbandsflagga, eller en landskaps- respektive kommunflagga skall föras, skall den placeras utanför utländska nationsflaggor, FN-flaggan och EU-flaggan men innanför övriga internationella flaggor. Egen landskapsrespektive kommunflagga skall placeras främst i respektive kategori.

Icke officiell flagga

38 § Icke officiell flagga, såsom kompani-, skol-, företags- och liknande flagga, får föras på en flaggstång inom ett militärt område enligt förbands- eller skolchefs

(motsv.) bestämmande. En sådana flagga får dock inte föras på en flaggstång som ingår i en grupp stänger där örlogsflagga, tvärskuren svensk flagga, utländsk nationsflagga eller internationell eller annan officiell flagga förs eller på en flaggstång i omedelbar närhet av en sådan grupp flaggstänger.

Undantag

39 § Överbefälhavaren eller den han bestämmer får medge undantag från föreskrifterna i denna författning.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 1999.

Owe Wiktorin

Stefan Ryding-Berg